

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

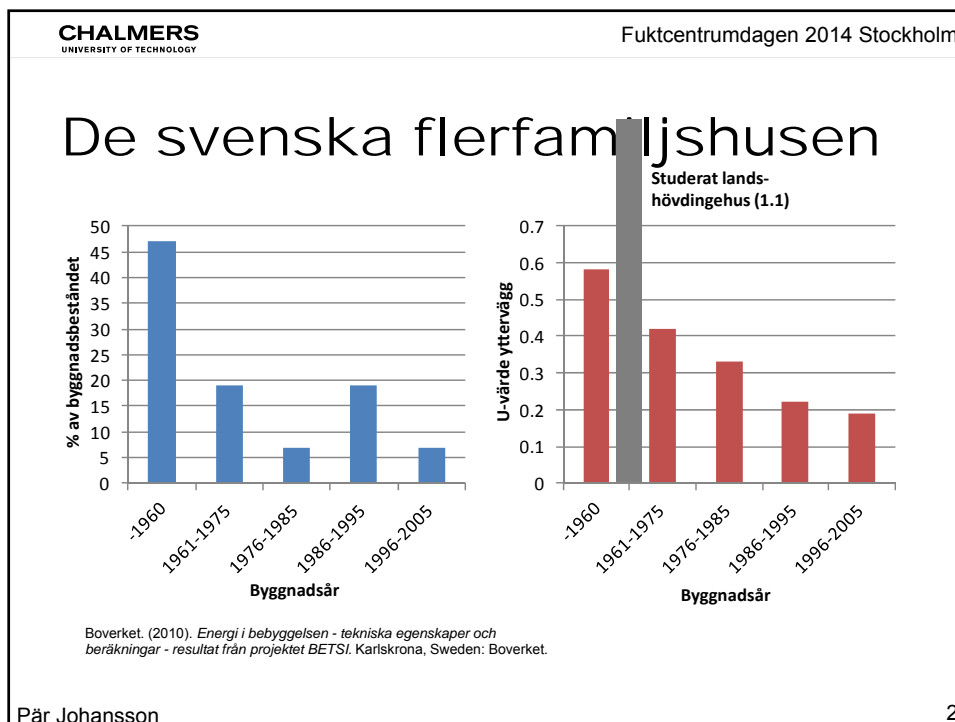
Gamla byggnader med vakuumisolering, mätningar och beräkningar

Pär Johansson

Bygg- och miljöteknik
Chalmers tekniska högskola

par.johansson@chalmers.se

2014-05-08

Tilläggsisolering

- Invändig eller utvändig
- Q-märkta byggnader
- Begränsad ytterligare väggjocklek
- Minskning av uthyrningsbar area

— *Tunnare isolering*

Pär Johansson

3

Vakuumisoleringspaneler (VIP)

Laminat med tunna
aluminiumskikt

Svetsfog

Poröst kärn-
material
(kisel)

Photo: va-Q-tec AG

Photo: VARIOTEC

Pär Johansson

4

Tjockleken reduceras!

Pär Johansson

5

Välten 1930

Foto: Sören Nilssons vykortssamling, 1930

Pär Johansson

6

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Välten 2006

Foto: Melica, 2006

Pär Johansson

7

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Utvändig tilläggsisolering: kvarteret Malörten

Referens

Trä

Testvägg
110 m²

Tegel

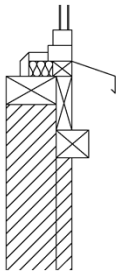
Pär Johansson

8

CHALMERS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Simulering av olika alternativa konstruktioner

- 80 mm trä eller tegel
- 22 mm lockläktpanel
- 20 mm VIP
- 30 mm mineralull
- 28 mm luftspalt

1

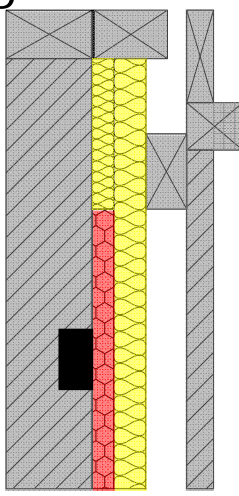
Pär Johansson 9

CHALMERS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Resultat simulering RH

Relative humidity behind VIPs

Year	1 Original	2 Evac. no air space	3 Evac. no min. wool	4 Evac. min. wool
0	70	70	70	70
1	75	70	70	70
2	72	68	68	68
3	70	65	65	65
4	72	68	68	68
5	70	65	65	65

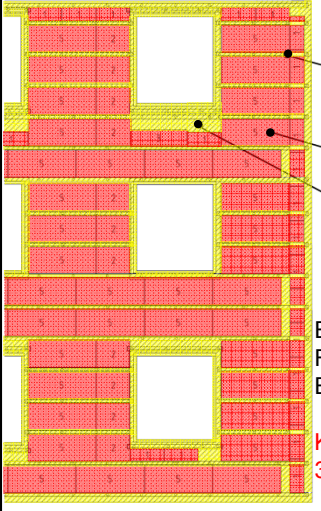
1 Original
2 Evac. no air space
3 Evac. no min. wool
4 Evac. min. wool

Pär Johansson 10

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Vägg isolerad på utsidan

20 mm
glasull

20 mm
VIP

20 mm
glasull

Energianv. (kWh/m²)
Före: 158.7
Efter: 127.5 -20%

Köldbryggor
3-7% ökning

Pär Johansson

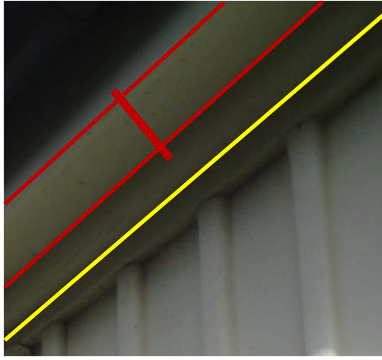
11

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

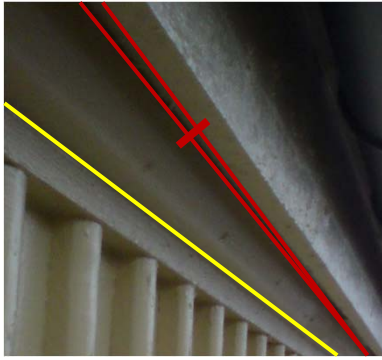
Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Detalj: takfot

Före

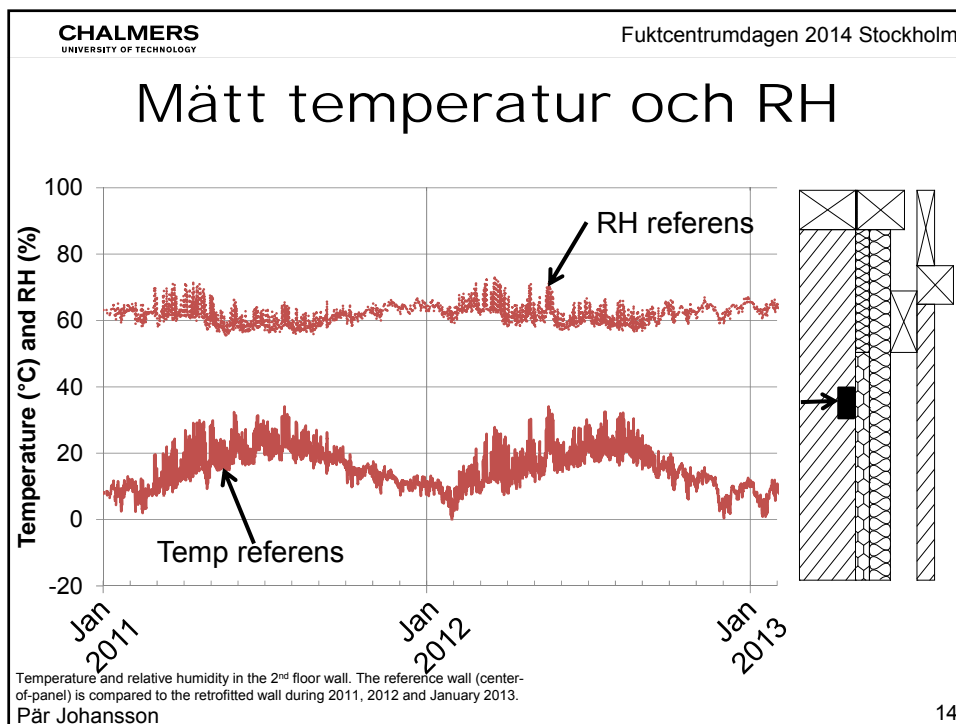
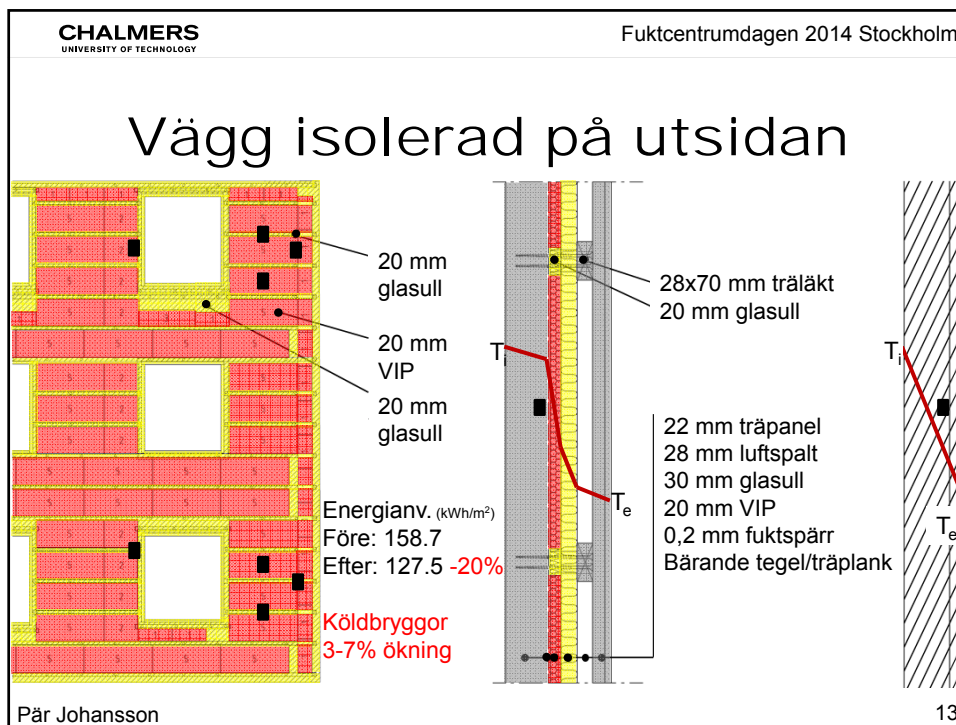

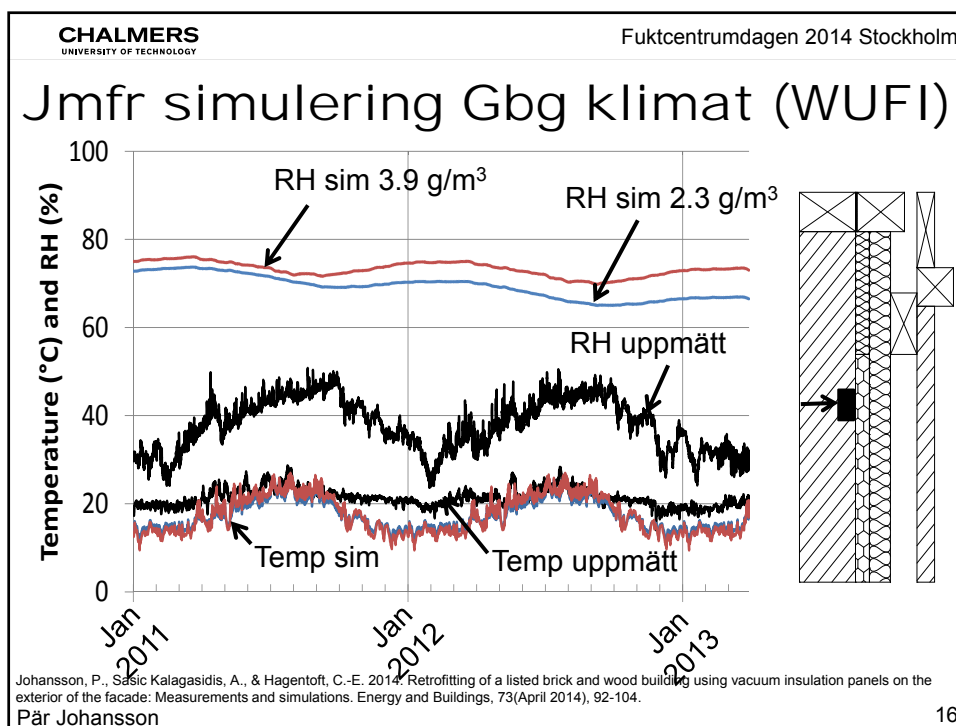
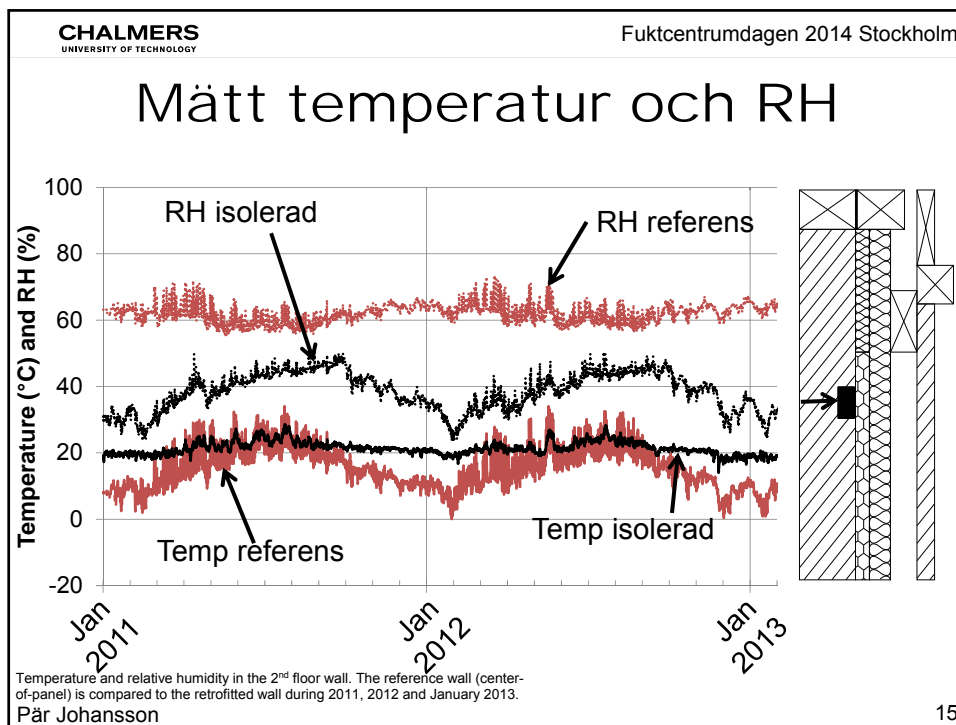
Efter

Pär Johansson

12

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

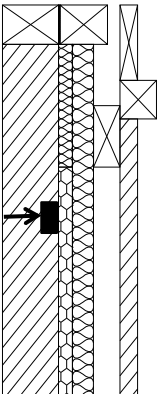
Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Varför denna avvikelse?

- Startvärden för simuleringen: för hög RH – sänk till 30%
- Klimatet som användes i simuleringen ej representativt

Medelvärden	WUFI	Uppmätt
Ute (temp & RH)	8,8°C, 74,5%	9,2°C, 75,1%
Fukttillskott	2,3 g/m ³ 3,9 g/m ³	1,3 g/m ³
Inne (temp & RH)	21,1°C, 48,8% 22,2°C, 53,3%	24,4°C, 37,4%

- Materialegenskaper och lufttätet

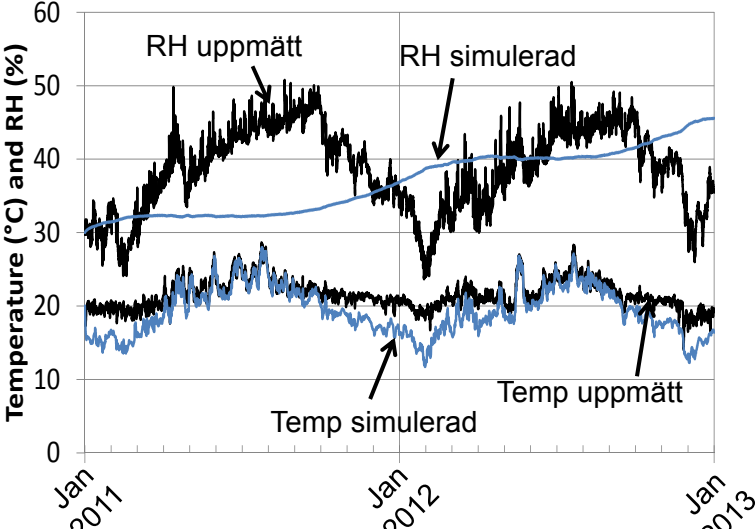
Pär Johansson

17

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Uppmätt klimat (inne och ute)

Johansson, P., Sasic Kalagasidis, A., & Hagentoft, C.-E. 2014. Retrofitting of a listed brick and wood building using vacuum insulation panels on the exterior of the facade: Measurements and simulations. *Energy and Buildings*, 73(April 2014), 92-104.

Pär Johansson

18

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Varför skillnad?

Pär Johansson

9

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

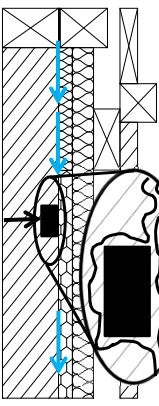
Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Materialegenskaper och lufttätet

- Standardvärden för värmekonduktiviteten

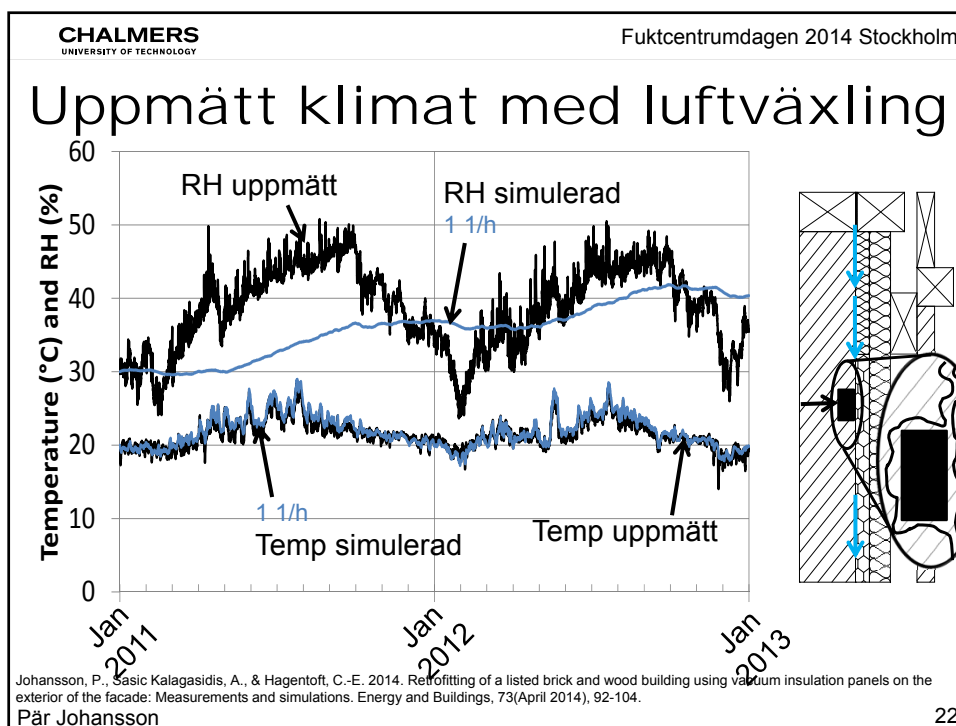
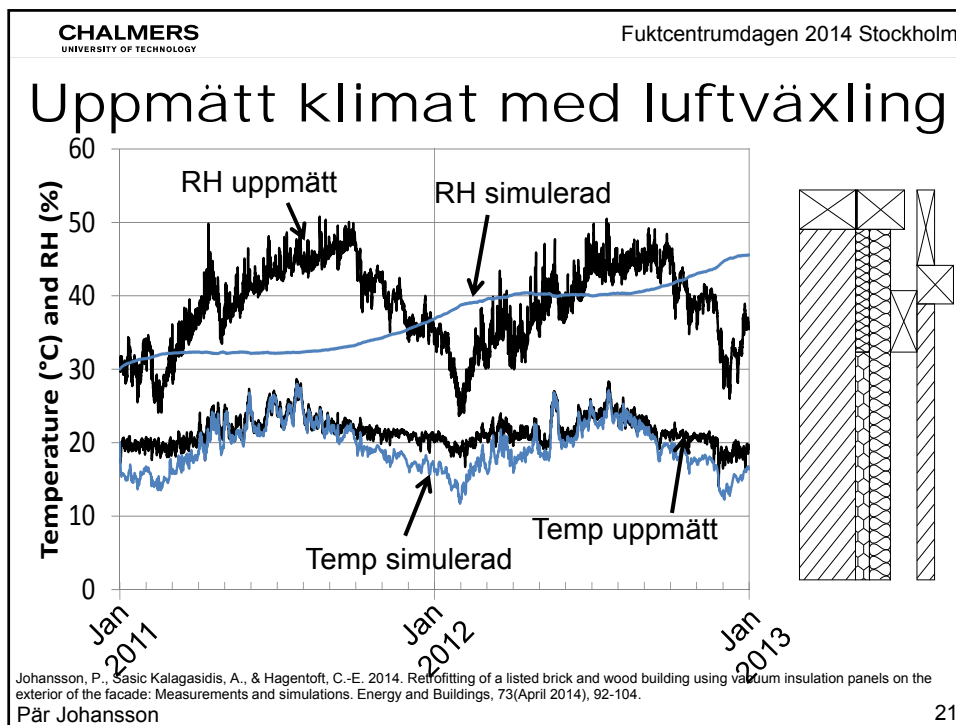
Materialsikt	Standardvärde	Nytt värde
Luftspalt	0,18 W/(m·K)	0,025 W/(m·K)
Mineralull	0,04 W/(m·K)	0,033 W/(m·K)
Trä	0,09 W/(m·K) \perp 0,14 W/(m·K) \parallel	0,2 W/(m·K)

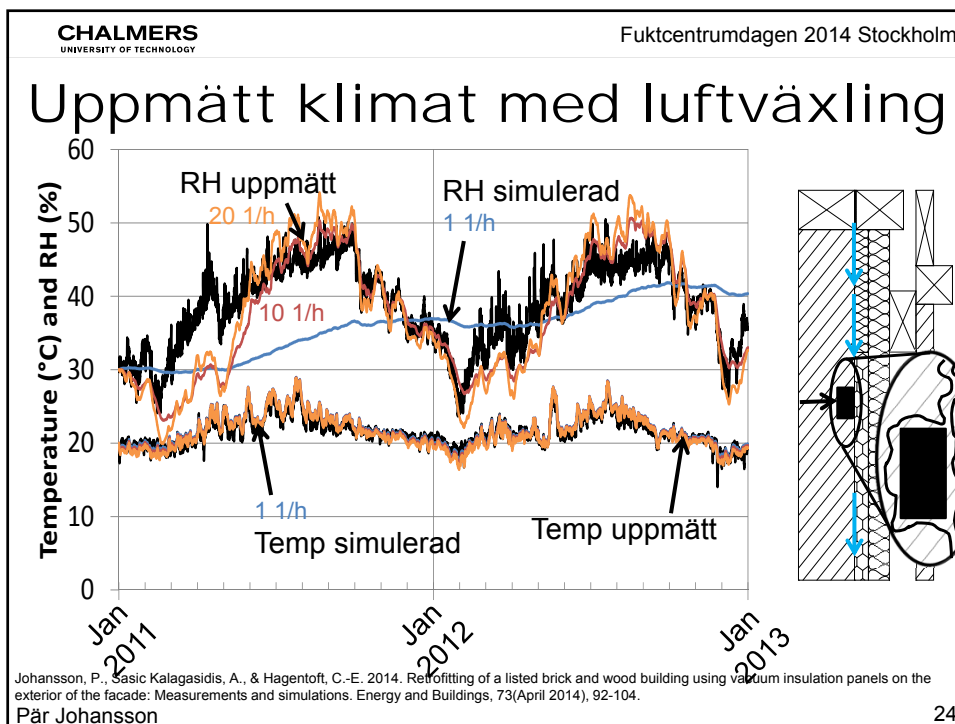
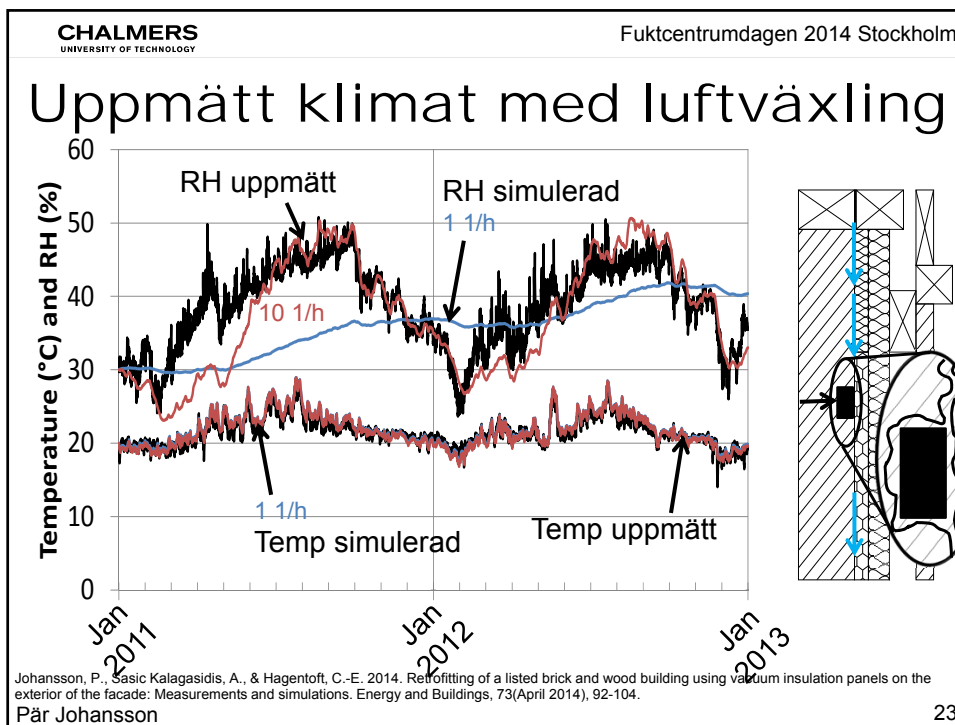
- Luftomsättningar kopplat till utomhusluften (10 mm spalt)
 - 1 1/h
 - 10 1/h
 - 20 1/h
 - 40 1/h

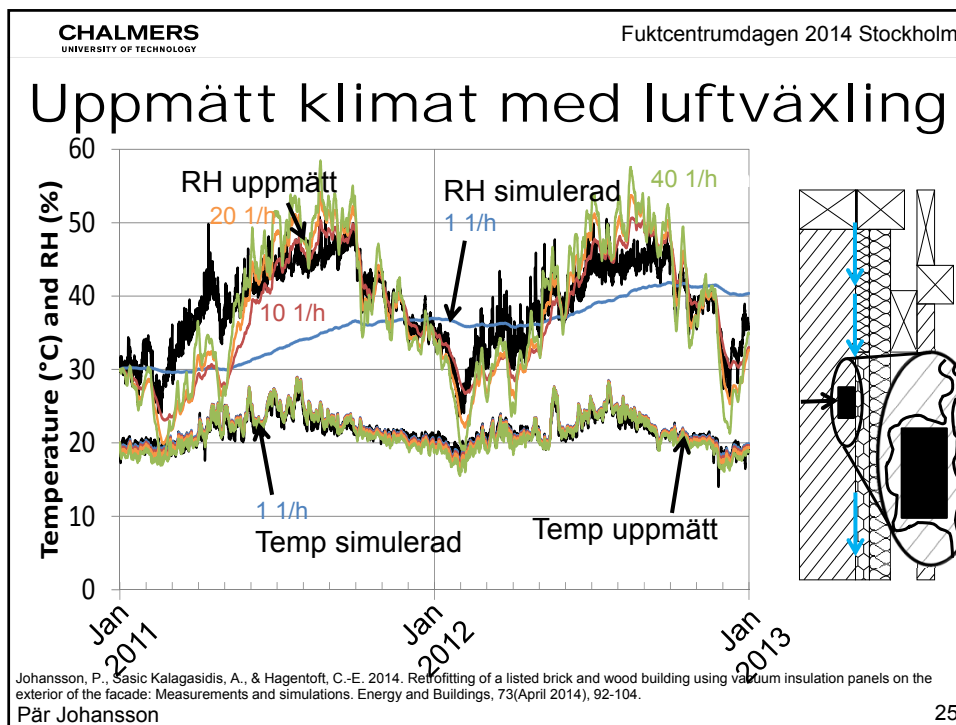

Pär Johansson

20

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Slutsatser

- Utvändig tilläggsisolering (20 mm VIP, 30 mm mineralull, luftspalt)
 - Minskad energianvändning med 20 % (-30 kWh/(m²·år))
 - Minskad risk för fuktskador efter tilläggsisolering
 - Liten påverkan av inomhusluftens fukttillskott
 - Luftflöden i konstruktionen bör undersökas vidare
- Klimatet på platsen skiljer sig från standardklimat
- Studera inverkan av olika materialegenskaper
- Inverkan av eventuella luftläckage

Pär Johansson 26

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

Johansson, P., Sasic Kalagasidis, A., & Hagentoft, C.-E. 2014. Retrofitting of a listed brick and wood building using vacuum insulation panels on the exterior of the facade: Measurements and simulations. *Energy and Buildings*, 73(April 2014), 92-104.

Johansson, P. 2014. *Building Retrofit using Vacuum Insulation Panels: Hygrothermal Performance and Durability*. PhD Dissertation, Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden.

Pär Johansson, par.johansson@chalmers.se

Bygg- och miljöteknik
Chalmers tekniska högskola

2014-05-08

CHALMERS
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Fuktcentrumdagen 2014 Stockholm

VIP/mineralull

Pär Johansson

8

